

DIARI CATALÀ

POLÍTIC Y LITERARI

ANY I

BARCELONA — DISSAPTE 1.er DE NOVEMBRE DE 1879

NÚM. 157

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1er

Barcelona. . . un mes. . . . . 5 rals } PREUS DE SUSCRIPCIÓ { Estranger (unió postal) . . . . .
Fora. . . . un trimestre. . . . 20 id. } América id. id. } trimestre, 40 rals

Butlletí Meteorològich — SERVEY EXPRÉS DEL «DIARI CATALÁ» — Observacions d'ahir

Horas	Nuvols	Vent. Direcció	Vent. Força	Estat bigrom.	Tensió vapor	Baròmetre	Pluja	Temperatura	Temp. màxima	Temp. mínima	Evaporació	Direcció nuvols	Aënometre	Atmòsfera	Estat dels Mars
8 d.	Forma cumulus	del penell	del penell	Psicromet	Psicromet	à 0° y n/m	altura	ombra	ombra	ombra	ombra	8d. W b	9d. 57g12	9 d. clara	Mediterrà
2 t.	cirrus	N	fluix	0'841	10g004	763g5	total	15°1	19°1	13°7	total	8d. W a	12d. 68g90	12 d. ml-clara	oleatje
10 n.	cirrus	SSW	fluix	0'716	9m542	763m0	mlim	18°6	aire libre	aire libre	milimetre	2t. W a	3t. 14g27	3 t. ml-clara	Atlàntich agitat

HALO LLUNAR.—A las 7'45 nit. Lleuger augment en lo pes de l' atmòsfera. Descens de temperatura y cambi de vent del N al SW.—Dia bastant bo.

SOL ix à 5'29; se pon, à 4'58.

Dia 1 de Novembre Butlletí Astronòmic Per J. Martí Turró

LLUNA: ix à 5'44 tarde; se pon, à 6'55 matinada.

LATITUD DE LA LLUNA.—Demà à las 6 de la tarde, la Lluna estarà á sa mes gran distància al Nort del equador, d' aquesta llunació, que serà de uns 25°26' 6 sian prop de 51 vegadas lo seu diametre.—Las horas que los planetas passarán per lo meridià son las següents: Mercuri, à la 1'20 de la tarde; Venus, à las 9'29 del matí; Marte, à la 1'13 de la matinada; Júpiter, à las 7'59 del vespre; y Saturno, à las 10'11 del mateix.—Ahir no s' observà cap taca, ni fàcula en lo Sol.

SANTS DEL DIA.—La festa de Totsants. Ss. Austremoni, Vigor, Matutí, y santa Cirene.—QUARANTA HORAS—Iglesia de Betlém.

SUSCRIPCIÓ

À FAVOR DELS OBRERS SENS TREBALL

Rals.

Suma anterior.	98
Don Benvingut Rius y Teixidor.	4
TOTAL PER ARE.	102

Seguirá.

Espectacles

TEATRO PRINCIPAL. = Funcions per avuy dissapte.—D. JUAN TENORIO.

A dos quarts de quatre de la tarde.—Gran rebaxa de preus.—Entrada general 2 rals.

Per la nit.—LA PAYESA DE SARRIÁ. Quals principals papers están á càrrec de donya Cándida Dardalla y don Antoni Zamora.—Lo concertista Signor Crispini. La comèdia en un acte AVENTURAS DE UN CESANTE.

À las 8.—Entrada 3 rals.

Nota.—Demà diumenge hi haurà dues funcions; per la nit, lo magnífich drama LA COMEDIA DE LA VIDA.

En la pròxima setmana debut del célebre artista Mr. KENNEDY.

GRAN TEATRO DEL LICEO. = Avuy dissapte. 22.ª de abono, turno par.—Per la tarde D. JUAN TENORIO. — Per la nit GLI UGO-NOTTI.

Per la tarde à las 3.—Entrada 2 rals.

Per la nit à las 8.—Entrada 5 rals, al quint pis, 4 rals.

TEATRO ROMEA.= Funcions per avuy dissapte.—Tarde.—Lo drama en 7 actes D. JUAN TENORIO.—Nit.—La MATEIXA FUNCIÓ.

Per la tarde à las 3.—Entrada 12 quartos.

À las 8.—Entrada 2 rals.

Funcions per demà diumenge.—Tarde.—DON JUAN TENORIO.—Nit.—La comèdia catalana en 3 actes LA PAGESA DE IBIZA y la pessa UN VAGÓ.

Se despatxa en Contaduria.

TEATRO DEL CIRCO. — Funció extraordinaria que tindrà lloc á las vuit de la nit baix la presidència de la Excma. Sra. marquesa de Peñapla y á benefici de 'ls inundats de Múrcia, Alicant y Almeria, organisada per la Comissió de espectacles de la Prempsa Barcelonesa.—La funció corre á càrrec de la Real companyia dramàtica italiana que dirigeix l' eminent artista senyora Tessero y lo llaurejat actor Sr. Morelli y ab ella's despedeixen los aplaudits artistas del públic de Barcelona.—Se posarà en escena lo magnífich drama en 5 actes de A. Dumas representat ab extraordinari aplauso, L' STRANIERA.

Entrada 4 rals.=Hi haurà safata.

Se despatxan localitats en la llibreria de'n Lopez y en teatro del Circo.

TÍVOLI. = Avuy dissapte.—Tarde. Lo grandioso drama religiós, fantàstich en dos parts y 7 actes D. JUAN TENORIO baix la direcció del primer actor D. Rafel Ribas.

Tarde. A las 3.—Entrada 9 quartos.

Demà diumenge.—Segona representació del drama EL SITIO DE GERONA y la pessa PALOS CON DINERO..... VENGAN.

TEATRO ESPANYOL.=Funció per avuy tarde.—Lo magnífich drama fantàstich en 7 actes D. JUAN TENORIO, presentantse en lo final una magnífica Apoteosis.

À las 3.—Entrada 10 quartos.

TEATRO DE NOVETATS. — Avuy dissapte.—Festivitat de Tots los Sants.—Per la tarde y nit.—2.ª de abono.—La sarsuela de magia en 4 actes LOS SET PECATS CAPITALS.

Tarde.—à las 3.—Nit. — Á dos quarts de nou. Entrada 2 rals.—Se despatxa en Contaduria.

Demà diumenge.—Tarde.—LOS SET PECATS CAPITALS. — Nit.—LAS CAMPANAS DE CARION y LAS CAMPANETAS.

Se despatxa en Contaduria.

BON RETIRO.—Avuy dissapte per la tarde. Segona representació del drama català LA FALS Ó LO CAP DE COLLA y la pessa LO TESTAMENT DEL ONCLE.

Per la nit la preciosa comèdia d' aparato en 3 actes y en vers titolada SENYORA Y MAJORA y la pessa TRES Y LA MARÍA SOLA.

Tarde à las 3.—Nit à las vuit.

TEATRO DEL ODEON. — Funcions per avuy dissapte.—Lo drama en 7 actes D. JUAN TENORIO y la pessa SET MORTS Y CAP ENTERRO.—Nit.=LA MATEIXA FUNCIÓ.

Tarde à las 3.—Entrada 10 quartos.

Nit à las 8.—Entrada 12 quartos.

SALÓ DE NOVETATS. = Avuy dissapte BALL DE SOCIETAT.

Reclams

OBRA NOVA

HISTÒRIA DE LA INSURRECCIÓ DE CUBA.—Gran y luxosa edició, ilustrada ab lámínas, á quartillo de ral la entrega. Van publicats 20 quaderns de la mateixa. Se admeten novas suscripcions en la casa-editorial de Joan Pons, Olm, 12.

CORONAS FÚNEBRES ARTÍSTICAS DE W. Lazzoli, carrer del Bisbe, 4. Sucursal, Passeig del Cementiri, 177.

GRAN SURTIT Y NOVETATS Á preus mòdichs. Las compras efectuadas en lo carrer del Bisbe se transportarán, si's vol, á la Sucursal, sense cap mena de retribució.

Noticias de Barcelona

TOTS SANTS. — Ab motiu de la festivitat del dia de avuy, totas las confiterías y pastelerías de Barcelona aparegueren ahir adornadas. Entre 'ls establiments que mes mouhen l' atenció, mereixen citarse lo del senyor Llibre, del qual ja varem parlar l' altre dia; la del senyor Massana, que ha exposat varias figures automàtiques, entre elles una nena que juga al refilando; la confitería de la Palma, que ha exposat varias figures de mohiment; la del Liceo, en quals aparadors se hi ha exibit un bonich ramillet de dulces; la dels senyors Batllori y Cubells, y la del senyor Majó, que també ha mostrat figures automàtiques.

En los establiments: restaurant Justin, restaurant Martin, cervesería de Abdós Mons, hotel Falcó y altres, hi haurá avuy rifas de fiambres, pastelería, vins y licors. També n' hi haurá en los cafés de Paris y Nou de la Rambla.

Gli Ugonotti. — La célebre partitura del mestre Meyerbeer «Gli Ugonotti», obtingué avans de anit en lo Liceo un èxit casi brillant. La senyora Fossa en primer terme, y los senyors Sani y Vidal en segon, foren molt aplaudits.

Un altre dia nos ocuparém detingudament de aquest succès teatral.

MORTS SENSIBLES. — Avans de ahir á la tarde fou conduit al cementiri lo cadávre de la senyora donya Paulina Coll de Angelon. Numerosa era la concurrencia que l' accompanyá, lo qual no es d' estranyar dada la coneixensa y relacions del espós de la finada D. Manel Angelon.

També fou portada al mateix lloch ahir á la tarde, una noya de pochs anys, filla del conegut catalanista D. Francisco Manel Pau.

A tots dos los accompanyém en son just dolor.

TRANVÍA DEL POBLE NOU. — Avuy, demá y passat demá regirán los següents preus: interior, 6 quartos; imperial, 4 quartos.

Aixó de pujar la tarifa precisament los dias en que l' públich aprofita mes eix traviá, es un abús que voldriam saber fins á quin punt està dintre l' terme ab que fou feta la concessió.

ATENEO BARCELONÉS. — L' Ateneo Barcelonés ha posat de manifest la llista dels jurats que han de calificar las obras del concurs obert per aquella corporació, y anunciat lo 4 de Setembre últim, qual plasso pe 'ls que hi concorren acaba l' dia 10 del mes que avuy comensa.

L'AURENETA. — Habem rebut los números 13 y 14 de la revista catalana que 's publica á Buenos Aires «L'Aureneta».

Com sempre, publica interessantíssims articles y bonicas poesías. Entre aquestas últimas es recomenable una á estil de carta de D. Antoni Suñol, que firma ab lo pseudonim de *Un net de la Toya*.

Segons notícias que publica dita revista se veu que lo Club Catalá fa vida animada, perque anuncia varias funcions dramáticas catalanas, ne ressenya de altres que ja se han executat, com també balls, vetlladas literaries, etc., etc.

NOMRRAMENT. — Han sigut nombrats pera la Junta Directiva de la societat coneguda ab lo nom de «Protecció literaria», don Narcís Oller, D. Francisco Manel Pau y D. Céssar August Torras.

RECTIFICACIÓ. — Per equivocació diguem ahir que lo «Centre Catalanista Provençalenc» donaria una funció literaria musical lo dimars vinent sent així que lo donarà lo dia 11 del corrent novembre en qual dia de fet celebra aquell poble la festa major.

FUNCIO BENÉFICA. — Las empresas de Romea y Teatro Catalá animadas del sentiment benèfich que avuy generalment domina en favor dels desgraciats de las provincias de llevant, han destinat lo dia 4 de Novembre per son benefici procurant tota la amenitat possible en lo programa á fí de fer agradable lo acte caritatiu de los concurrents que tenim la seguritat serán en gran número ates lo benefich objecte á que 's destina.

QUADRO AL OLI. — En la botiga d' objectes d' art del Sr. Parés ha estat exposat durant la setmana passada un retrato de senyora, de tamanyo natural, pintat per lo Sr. Caba.

Tota la figura está ben pintada distingintse la testa, que es un modelo d' execució. No podem dir lo mateix del fondo que no te vivesa de tintas ni armonisa ab lo color del vestit de la senyora.

Aquest es nostre humil parer.

No obstant la obra es digne del professor de pintura de la Escola de Bellas Arts, que per los retratos s' ha sabut conquistar un nom envidiable.

AL ASSIA. — Prompte deu sortir cap al Assia la distingida concertista y professora d' arpa, senyoreta Esmeralda Cervantes.

BONA ACCIÓ — Entre los apotecaris de aquesta ciutat cundeix la idea de montar ó remontar las botigas d' apotecari que de resultas de las inundacions hagin sofert perjudicis.

TEATRO CATALÁ. — En lo teatro Romea se posá avans d' ahir en escena per segona vegada, lo drama del distingit escriptor D. Joaquim Riera y Bertran «De mort á vida».

Lo publich lo cridá á las taules, junt ab las principals parts de la companyia al final de cada acte.

«LA STRANIERA.» — Avuy te lloch en lo teatro del Circo, una funció extraordinaria á benefici dels inundats. Hi actuará la real companyia italiana Morelli-Tessero posant en escena lo magnific drama en cinch actes de A. Dumas, «La Straniera» que tants aplausos ha valgut als actors en las diferentas vegadas que l' han fet en lo Teatro Principal.

SOCORROS ALS INUNDATS. — Lo resultat de la capta d' ahir 31 d' octubre de 1879 fou 407'50 pessetas; molts donatius en efectes y gran cantitat de objectes d' utilitat y valor.

.. Lo senyor don L. S. com á donatiu, ha abonat lo quebranto de 1 314 p. ojo dany, per lo cambi fins avuy en plata de 454 duros en calderilla.

.. Avans d' ahir en lo carrer de Taller, varios treballadors al passar la manifestació, no pogueren entregar diners als estudiants de la capta perque no 'n portavan en aquell moment, entregaren sas blusas y ermillas, anantsen en mánegas de camisa.

.. Una senyoreta, quinas inicials son T. Q. T. dongué 35 pessetas, fent constar que si no 'n donava mes era perqué sa mare era fora.

.. Entre 'ls donants d' ahir figuran los següents:

D. Joseph Maria Larra, 25 pessetas. La casa Torrents (Ensanxe), 50 id. D. Pau Alemany, 20 id. D. Francisco Grau, 25 id. Familia Mandri, 25 id. D. Joseph Maria Serra, 50 id. En lo carrer de la Diputació tiraren un portamonedes de plata sobredorada, contenint dos duros, y ademés dongueren cinch paquets de roba.

.. Desde avuy quedan oberts los següents punts de suscripció pera rebre donatius pera 'ls inundats de Múrcia: Confitería del Passeig de Gracia, 68, y Café del Passeig de Gracia.

.. Ahir durant la capta pública se reberen los següents bitllets:

Amichs dels Pobres, sorteig 44, lo bitllet enter número 1371; id., id., mitj bitllet, número 3460; id., id., mitj bitllet, número 5429; Salas d' Asilo, id., número 56084; Empedrats, id., número 18704.

.. La senyora Prades y lo senyor Byron s' han ofert á cantar dues pessas de música en la funció á benefici dels inundats que 's donarà lo dimars en lo teatro Romea.

.. La senyora marquesa de Peñaplatata presidirà la funció que 's donarà en lo teatro del Circo á favor dels inundats.

.. La casa Santonja del carrer de l' Argentería entregá ahir una caixa contingut nubas y abrichs de senyora.

.. En lo Gran teatro del Liceo avuy se posará en escena lo «Don Juan Tenorio» ab los corresponents coros y ab tot l' aparato que l' obra requereix. Lo distingit actor D. Joan de Alba desempenyará lo paper de protagonista.

.. Unas senyoretas en lo carrer de la Diputació, al passar ahir la capta pública, no tenint res mes que donar, entregaren dos mocadors de coll y un d' abrich; y en la plassa de Cerdá una noya doná també dos mocadors de butxaca. En lo carrer Condal una minyona de sérvey tirá en lo carro ahont se depositan los objectes en la capta pública, son devantal, que era molt bò.

.. Un senyor que no ha volgut donar á coneixe son nom, ha entregat á la comisió de la prempsa y estudiants qu' està establet en lo Foment de la Producció Espanyola un bitllet de la rifa nacional del sorteig qu' ha de celebrarse á Madrid lo dia 6 de novembre próxim, senyalat ab lo número 2,559.

.. A la plassa d' En Cerdá una noyeta de 6 á 7 anys no portant cap cuartó ha donat un mocadoret que portava enrrollat al coll ab las inicials J. G.

.. En lo Passeig de Gracia, una senyora entregá á un dels estudiants, lo mocador de butxaca, per no trovarse en aquell moment ab diners. Lo mocador porta lar inicials M. C.

.. Un mosso de la cervecería d' Abdós Mons, al passar avans d' ahir la manifestació dels estudiants y la prempsa devant del establiment, entregá un duro; casi l' doble del seu jornal.

.. Després d' haver donat tots los diners que portava un obrer, va entregar la ermilla á un dels postulants. Son nom es Rafael Sivila.

.. Lo senyor Emili Capdevila, propietari del Basar del Cid, ha ofert á la Comissió de la Prempsa y estudiants 50 pessetas y tres trajos *nous*, fets expressos pera los tres individuos pobres de Murcia

que mas se distingiren salvantinundats. Lo prestidigitador don Joaquin Partagás, un dels duenos del establiment «Lo rey de la mágia» Príncipes, 7, se ha ofert á pendre part en la funció que á benefici dels inundats, tindrà lloch lo diumenge á la tarde en lo Bon Retiro.

La companyia que actúa en aquell teatro posará en escena lo drama «La flor de la montanya» y la pesa «La gata moixa».

Tambe la Societat «Moratin,» que treballa en lo teatro Jovellanos, donarà una funció lo dia 5, á benefici de las víctimas de l' inundació. Hi penderán part donya Elvira Martí y lo barítono don Salvador Clariana y los distinjits professors de piano senyors Rodoreda y Goberna que executarán pessas alusivas al objecte del benefici.

Lo curs que avuy seguirá la capta pública será: sortida del Circo Eqüestre, Rambla, Portaferrissa, Petritxol, plassa del Beato Oriol, carrer del Pí, plassa de la Cucurulla, carrer dels Boters, plassa Nova, carrer de la Palla, Banys nous, Avinyó, Escudillers. Milans, Gignás, Cambis nous, Cambis vells, plassa del Palau, Barceloneta; carrer Major, Judici, San Miquel, Ginebra. Baluart, Concordia, St. Antoni, Ginebra, Sta. Ana, St. Joan, St. Pere, Judici, carrer Nacional, plassa del Palau, Cristina, Llauder, plassa de St. Sebastiá, Mercé, Simon Oller, Escudillers, plassa del Teatro, Rambla y regres al Circo,

REVISTA CATALANA. — Lo número correspondiente á la última quinzena de aquest mes, de l' acreditada revista catalana «La Renaixensa», publica treballs literaris dels senyors Salarich, Massó, Manel Pau, Serra y Campdelacreu, Gallard, Verdú y Puiggarí.

Lo treball del senyor Massó se titula «Una excursió al Montseny» y es notable baix tots conceptes.

LO SENYOR ALDECOA. — Ha sortit ja de Barcelona en direcció á Madrid donant la volta per Fransa, lo senyor Aldecoa, ex-gobernador de Barcelona y actualment director de Beneficencia, Sanitat y Establiments penals.

No ha deixat de sorprendre á tothom que mentres la Espanya entera se ocupa de ser benéfica ab motiu de lo que ha succehit en las provincias del Sud-Est, lo director de *Beneficencia* se passejés tan tranquilament per Barcelona, deixant que la Beneficencia sa dirigís tota sola. Aixó pot molt bé voler dir que en lo nostre pais las direccions no mes serveixen pera donar sous grossos á uns quants amichs del ministeri. Y també pot voler dir que si ditas direccions se suprimissen, la nació estolviaría uns quants rals sense que anyorés als directors.

ELECCIONS DE PRESIDENT EN L' ATENEO BARCELONÉS. — Avans de ahir habian de tenir lloch en l' Ateneo Barcelonés las eleccions pera nombrar president en substitució del senyor Valls y Castillo, mes no's reuní la majoría dels individuos que componen la Junta Directiva, per lo que fou necessaria una segona convocatoria.

Ahir á un quart de onze acabá la sessió de la que 'n sortí nombrat, després de llarga discussió, que no sabem si fou acalorada, lo jove advocat D. Joan Sol y Ortega, secretari dimitent que era de la citada Junta.

Se 'ns ha dit que obtingueren vots pe'l

mateix cárrec los senyors Angelon, Samper y otros.

RIFA BENÉFICA. — La rifa pública que avuy celebra lo Círcul de la Unió Mercantil á favor dels obrers sense treball y dels desgraciats de las provincias del Sud Est d' Espanya, será amenisada per algunas músicas de la guarnició, que las autoritats han posat á disposicio de la indicada societat, desitjosa també de fomentar tan digna com benéfica idea.

Secció de Fondo

Ó MALS CATALANS, Ó MALS ESPANYOLS

Es coneugut generalment un animalot, al que la major part de la gent, atribuïntli un vici que no té, condemna entre 'ls absurdos vivents, que no son pochs per desgracia. No camina lo *cranch* ab direcció completament oposta ahont miran sos ulls, sino que, per causas que de sobras sabrán los naturalistas, camina de costat. Aquesta excepció de la regla general ha valgut al *cranch* lo ser objecte de mil burlas y que se 'l cités com lo mes genuí representant de la tontería. ¡Y aixó que no vá completament cul arreras!

Tinch lo disgust de dirlos que, com acostuma á succehir, pagan justos per pecadors, puig los *cranchs* de que he fet menció sufreixen las penas d' uns altres *cranchs* que verdaderament caminan endarrera com creu la gent. Cap naturalista s' ha dignat classificarlos en sus obras, ningú fins fá poch temps s' ha ocupat de ells; l' anatema del ridícul no ha caigut sobre sos caps á pesar de que viuhen y caminan á sa manera en mitj de nostra societat.

¡Quántas estonas he passat contemplantlos!! Perxó sens dubte puch d'arlos-hi detalls de sa vida y de son estrany modo de ser. Aquests *cranchs*, dotats de una massa de materia infinitament mes grossa que 'ls seu congénères de que primer he parlat, tenen costums opositos á los fins á que sembla destinada sa rassa. Viuhen en societat y han arrivat á saber combinar be que mal dos ideas: la capital, qu' es continuar *in secula seculorum* la seva manera de caminar, y la secundaria, que consisteix en burlarse dels que caminan com Deu mana.

Pot dividirse aquest género en dos grans familias, que eternament disputant sobre la forma, han arrivat á diferir una mica, pero están sempre avingudas en quant al fondo. Una d' ellas, lo mes atrevida en concepciones intelectuals, puig está á punt de formular una tercera idea, pensa algunas vegadas que 's bastant estrany son modo de caminar y que deu veure al revés de tothom las cosas y objectes de la vida y lo mon. Aixó pensa y sus camas senten desitjos de moures en sentit contrari, quan una burla de los seus germans torna la rahó á nostres *cranchs* revolucionaris. Dins d' aquestas familias que al fí y al cap cumplen la llei del treball, hi ha agrupacion *cranquescas* que ningú ha pogut endevinar perqué serveixen, puig amen de caminar endarrera destruïnt l' armonia social, ni trevallan ni pensan, ni sisquera predicen las sevas doctrinas. Jo no podia comparar antigument aquesta especie de *cranchs* sino á aquellas flors que no son ni bonicas ni lletjas, que no fan

bona ni mala olor, pero que tenen lo privilegi de fer fàstich á tothom qu' acerta á véurelas.

Altres y otros grupos y familias hi ha en la especie de que vinç tractant pero basta y sobra ab las que he descritas. Es natural que vulgan saber que son nom per poder distingir unas d' altres las agrupacions de que he parlat. Los *cranchs pur sang*, los que sols duas ideas admeten me digué un naturalista amich meu qu' es deyan *carlistas*; los que tenen l' atreviment de voler concebir tres ideas son los *conservadors*, y los que fan lo que la tela de moltó, es dir, ni bé ni mal pero que com ella repugnan per la pudor, son una collecció de benaventurats que forman la may ben ponderada y per tots conceptes digna «Joventut Católica.»

En nostra terra, en nostra Catalunya també y per desgracia hi ha *cranchs* de las tres citadas especies. Com qu' á pesar de las advertencias y de veure sino son cegos, cosa possible, que son una anomalia dintre la societat, contrincan la seva disparatada marxa, com que de cap manera podem endevinar ahont anirán á parar sos passos; com que son ells avuy los que de fet dirigeixent los destinos de nostra terra; com que per ella tenim lo dret y lo deber d' interessarnos, y com veiem que cada dia s' enfonza mes en la miseria; com podem, volem y debem saber á que atenirnos per lo porvenir; ab tota l' humildad posible, sombrero en mà, demanem als *cranchs* de Catalunya: ¿Qué voleu y ahont van?

No's dignaran respondre que, los oráculos de la moderna edat desprecian als pigmeos. Pero aixis com diu Martinez de la Rosa que «por derivacion se saca, que una cosa tan bellaca no puede acabar en bien,» per derivació ó deducció poguem potser averiguar ahont tendien los esforços y ahon van á parar los desitjos de la *gran rassa*. — ¿Volen retrocedir finslos gloriosos temps de lo primer Borbó y que torném á tenir lligadas las gavinetas de tallar pá, perqué no 'ns caiguin als peus, y á nostras miradas y durant molts anys los caps dels que no cometieren mes delictes que defensar sa patria?

Si á aquella esclavitut malheida volen tornar, si sols al recordarla no senten lo foch de la vergonya, son *mals catalans*.

¿Volen retrocedir mes, volen arripiar, seguin la seva marxa de *cranch*, hasta 'ls temps de l' Independencia catalana y aragonesa; llavors qu' eram duenos de nostras riquesas y que teniam lleys propias sancionadas per nostre poble?

Si á aquell temps volen tornar, si 'ls plau l' idea del fraccionament d' Espanya, son *mals espanyols*.

Aquests dos camins sols los hi quedan seguit sa marxa; no sabem quin tenen per millor en lo seu alt criteri.

ERRE.

Correspondencia del DIARI CATALÁ

Madrid 28 de octubre.

Ja no hi ha fórmula canovista. Martinez Campos s' ha manifestat intransigent y, los demés ministres l' apoyan. Presentarán lo projecte de abolició inmediata de la esclavitut y Cánovas ha promés apoyarlo ab sa paraula y ab son vot. En

Martinez Campos ha manifestat que si la majoria no opinava como lo govern, se veuria obligat a proposar al jefe del Estat la disolució de las Corts, y devant d' aquesta amenassa, Cánovas ha baixat lo cap, rendintse a discrecio y abandonant a Romero Robledo. Ab tot, no hi veig encara prou clar en aquest assumptu. A Cánovas li convé que sia Martinez Campos qui porti a cap las reformas de Cuba, per lo qual la sumissió a que 'm referia, pot ser una habilitat y res mes. Lo temps dirà.

Com deya en un' altra carta, estan ja convensuts tots los de la fusió democrática ó sian los grupos de Martos, Ruiz Zorrilla y Salmeron pera formar un sol partit. Cap obstacle, absolutament cap, los hi ha oposat la democracia històrica; que desde avuy queda ja libre de impuras mistificacions, ab sos ideals perfectament definits y clars. Realment lo partit no ha perdut cap personalitat important; porque es sabut que molts dels que en aquell figuraren en 1873 no tenian programa ni aspiració fixa, sent aixó causa de mil desventuras y fracassos. Aquets demòcratas a que 'm refereixo constituijan una escola filosòfica, crech firmement que avuy mateix no son polítichs y si allavars foren un element de perturbació, ho serán també are vagin ahont vulgan; porque portan ab ells l' esprit del sectari y las pretensions del dogma en sas ideas. Las vacilacions que en ells s' han revelat desde lo manifest de Paris se esplican únicament pe'l desitj de aportar forsas populars al nou partit, explotant impaciencias en uns y en altres la desconfiança que inspiran als débils dificultats que sempre troba l' progrés en son camí.

En resumen: tenim ja un nou partit possibilista, que en res se diferencia del inventat per don Emilio Castelar. Aquet digué en los últims de son govern: «la federació deu abandonarse, com cosa secundaria a las lleys orgàniques municipal y provincial» y lo mateix sosté avuy don Nicolau Salmeron, reconeixent que l' municipi y la província depenen en tot y per tot del arbitri del Estat central, que es lo qu' ha de fixar los límits y atribucions de aquells cossos. Per venir a aquest resultat no era necessaria la mania que Salmeron te a n' en Castelar, a no ser que aquella si un sentiment personalissim, que no es baix cap concepte serio. Ja era temps de que s' organisés la democracia, despejant situacions ambiguas que sols podian produhir decepcions hipòcritas y corbadas vacilacions. Are podrán los demòcratas acometre serias empresas, en lloch de agitacions inútils que fatigan y debilitan als pobles. Altre resultat práctic, que olvidava consignar, ha obtingut lo senyor Martos ab la formació del nou partit, a saber: fixar la situació política del senyor Ruiz Zorrilla, qui a primers de setembre assegurava «que no perteneixia a cap partit», potser, porque pretendia ser jefe de tots los demòcratas desde los possibilistas fins a la Internacional, pensament que han manifestat mes de una vegada *El Tribuno*, *La Nueva Prensa* y *La Democracia*, inspirats mes ó menos directament per D. Manel Ruiz Zorrilla.

Ja tenim aquí al duch de la Torre y ab tal motiu plouhen comentaris. Los constitucionals se mostren descontents. Han arribat a creure que 'ls assumptos de Cuba no darán lo resultat que esperan.

Fins surgintse una críssis, como encara es probable, la vinguda de 'n Posada Herrera, las relacions de aquet ab Martinez Campos, y los projectes de un ministeri de transició pera un cas extrem, com vaig manifestar en altre carta, son prous motius pera frustrar las esperansas de 'n Sagasta. Y l' plasso s' haurá complert. ¿N' hi haurá un de nou? Es possible; porque 'ls constitucionals sempre esperan....

Madrat 29 d' Octubre.

Al fí la má de Cánovas ha falsificat lo pensament de Martinez Campos sobre la qüestió de la esclavitud. En lo projecte se declarará abolida eixa horrible institució, mes de fet los negres continuarán esclaus per vuyt anys mes. No significa altre cosa lo patronato instituit a favor dels actuals duenys, segons el qual los negres no podrán disposar de sa persona ni de son treball, produhint aixó com haurá de produhir necessariament gravíssimas perturbacions en la Isla; porque lo negre qu' es lliure de dret, no ha de sufrir ab resignació la sumissió a que se l' obliga; máxime quan per ignorant que siga ha de recordar las violencies de que ha sigut objecte durant sa vida, y los mals tractaments y los cops, y los humillacions que ha rebut d' aquells a quins, ya lliure, ha de servir forzosament.

Una altre de las bases estableix la organiació del treball. En principi no pot negarse que sense aquesta organiació lo mateix negre no podia subsistir.

Acostumats a treballar sempre per forsa baix l' amenassa del látigo, los esclaus entenen per llibertat la vagancia, i perversió de la naturalesa que solzament pot resultar de l' infame esclavitud que sofoca las millors aspiracions, secant las fonts del bé, y sols permet lo desarollo de los mes depravats instints! Nostras lleys sobre la esclavitud sols han tendit a assegurar la propietat y sumissió del negre. Per res han tingut en compte la naturalesa de l' últim, ni han previst lo cas de que aquet pogués un dia ser lliure. L' esclau domèstic es ya un home, a pesar del propietari que no ha pogut evitar que l' roce y l' aire de las ciutats estimuli y desarrolli sa intel·ligència; pero l' esclau rural, el de los ingenis, está molt poch sobre l' nivell del brut, no habenthi potser mes diferencia que l' estableida per la naturalesa, entre una manada de bens y una d' esclaus, iniquitat que no podrán mai compensar los esclavistes. Si aquí la ignorancia es una garantía del dispotisme hasta l' punt que sense aquella aquest no es possible, en Cuba l' absoluta ignorancia y embrutiment del negre han sigut necessaris per mantenirlo en la esclavitud.

Per aquesta raho ningú ha cuydat de instruirlo y educarlo, y aixó es precisament lo que deuria avuy atendre principalment lo govern.

Sempre es justa y necessaria la ensenyansa obligatoria, pro en lo negre es absolutament indispensable. Si ja que lo govern estableix patronato, obligarà als patrons a establir escolas en los ingenis, menos mal; pro ¿qué exigeix semblant cosa als conservadors?

Ahir debia verificar-se un desafío entre lo senyor Rovira, empressari del teatro de la òpera, y un ex-gefe de ordre públich

dels últims mesos de 1873. No va efectuarse ni s' efectuará, perque lo governador ha pres cartas en lo assumptu. Aixó y altres cosas fan impossible que Rovira continui al frente de dit teatro, debent ser substituit per un altre hasta de aquí a uns dies.

Un periódich conservador aconsella que 's donguin conferencias públicas per nostres oradors a benefici de las víctimas de la inundació. Crech que será aplaudit lo pensament. En Castelar, que no sol perdre ocasió, accepta, y aixis ho manifesta en una carta que han publicat avuy variós periódich. Y á propósito de la inundació. Se queixan de Murcia que los donatius se dedican mes a socorre als propietaris de las hortas que als pobres masovers que están faltos de treball. La suscripció deuria ser destinada a obrir los camins, treure los focos de infecció y a donar hogars als mil infelisos que l' han perdut, després de haber satisfet las primeras necessitats de pa y aigua saludable que hasta aixó últim los hi falta.

Se creu conjurada la críssis. Se creu que tornarà a reapareix en Desembre cumplintse lo plan maquiavélich de 'n Cánovas. La qüestió comercial oferirà també dificultats per lo que pot perjudicar principalment a los productors de sucre de Andalusia.

X. DE X.

Tortosa 30 Octubre dc 1879.

En la nit de avans de ahir se observá que l' Ebro anava creixent de tal manera que 's temé desseguida una catàstrofe. A dos quarts de set cresqué mes de tres metres; desde las onze a las set del matí de ahir pujá dos metros mes, y desde aquesta hora fins a las dues de aquesta tarde ha augmentat de un metro; de manera que ha pujat ab unes 20 horas una mica mes de sis metros, cosa que no se havia vist may. En lo terme de la Cava l' avinguda causá danys de consideració, sobre tot en las hortas. De Ampolla y Ametlla han sigut víctimas del temporal sis parellas del Bou.

De desgracias personals se diu que ne hi han hagut algunas. Ahir al dematí lo riu portá dos cadávres, que 's creu que procedian del Segre. També ha arrasrat varias eynas de pagés, llanxes y animals.

Lo no saberse notícias de Saragossa ha alarmat molt als habitants de aqui, é hi ha molt tránsit de carros y homes que trasladan los gèneros dels establiments dels carrers mes baixos de la població, que están inundats y son: Barana del Ebro, Plaça de Armas, Plaça Nova, Sant Roch, Passeig, etc. y los portan en las casas mes altas.

Los mariners y carabiners han treballat molt ab las barcas que 'ls ha proporcionat lo governador militar.

Los telegramas rebuts ahir fins a las quatre de la tarde en aquesta Arcaldia, y que 's comunicaren al públich, son los següents:

Tarragona 9 m. rebut a las 11¹⁹. Secretari gobern civil Arcalde de Tortosa.—Gobernador en Cambrils, preguntó al de Saragossa per l' altura del Ebro en Mequinenza, qual contestació li participaré.

Mequinenza 10 m. rebut 11³⁰. Arcalde de Mequinenza al de Tortosa y Mora. —Los rius Ebro y Segre han crescut moltíssim.

Caspe 10 m.=Tortosa 11.
Arcalde á Arcalde.=Crescida extraordinaria en riu Guadalupe nit última tirant á terra pont de fusta.=Han baixat las ayguas.=Comuniquin á Cherta y pobles riberens.=Acabo de saber crescida extraordinaria nitahir riu Matarraña.

Lleida 9 m.=Tortosa 12'20.
Director telégrafos Arcalde.=Grans crescidas affluents Ebro.=Prengui precaucions.

Lleida 1'15.=Tortosa 2'5 t.
Gobernador al Arcalde.=Riu Segre ha crescut y va creixent mes no de una manera alarmant.

Tarragona 2'25 t.=Tortosa 2'38.
Director telégrafos á Arcalde.=Segons Mora de Ebro riu crescudíssim.

Tarragona 2'50 t.=Tortosa 3'55.
Secretari á Arcalde.=Crescida Ebro en Mequinenza cinch metros sobre'l nivell ordinari. Decreix ja tres metros y mitj lo Cinca.

Tot sovint se continuan rebent telégramas; mes encare que aquets diuen que los rius decreixen se tem una nova avinguda.

Lo CORRESPONSAL.

==

Vilafranca del Panadés 30 Octubre.

Una numerosa y entusiasta comissió composta del Ajuntament y representants de quants centres, societats y demés corporacions oficiais conta aquesta vila, accompagnada de la música militar, ha recorregut tot lo vehinat obrint una capta general al objecte de reunir fondos per aliviar los horrorosos estragos que produí la inundació als infelisos de Múrcia, Orihuela, Lorca, Alicant y Almería.

Encara que la sublim virtut de la Caritat es propria dels catalans, dech vanagloriar en gran manera del bon resultat obtingut á pesar de las críticas circumstancies que atravessém.

Y no queda terminat tot encara, perque's projectan diferents diversions públicas y particulars per aumentar mes la cantitat recullida.

Lo CORRESPONSAL.

==

Molins de Rey 30 de Octubre.

Los pagesos d' aquest plá estan de enhorabona, á conseqüencia de las plujas d' aquests dias que haurán fet tornar á son centro natural, las ayguas que tan baixas permaneixian de resultas de las últimas sequedats. Lo riu Llobregat ha experimentat una regular avinguda que 'ns fá creure haurán sigut las plujas molts generals y abundanta l' ayqua cayguda.

Lo diumenge passat se reuniren en la casa consistorial d' aquesta vila, las autoritats civil y eclesiástica junt ab una part de contribuyents, al objecte de recullir donatius pera socorre á las víctimas de l' inundació de Múrcia, Alicant y Almería. Nombrarentse per tal motiu varias comissions pera secundar y fomentarla.

Lo ajuntament acordá contribuir dels fondos municipals á la suscripció per ell oberta, ab una cantitat bastante respectable atessa la situació poch desahogada en que's troban en l' actualitat.

Pera evitar los punibles atropellos de que son víctimas las propietats rurals, é impedir per consegüent la invasió dels molts remats de bestiar que's mantenen á costa de las herbas particulars, estan verificantse trevalls pera poder constituir una associació de propietaris que ab lo degut permis de la autoritat, crearà varios guardas particulars pera la vigilancia de

la propietat rural d' aquest terme municipal.

A.

Notícies d' Espanya

Madrit, 29 d' Octubre.—Del «Imparcial.» Ahir á las dotze del mitj dia s' efectuá en Murcia la repartició del donatiu del Sr. Muñoz. Alcansá á 150 familias, rebent cada una la cantitat de 3,333 rals ab 33 céntims. Avans d' ahir fou obsequiat lo senyor Muñoz en aquella capital ab una serenata.

En lo Cassino Artístich de Saragossa s' han recaudat 1,500 rals.

En la redacció del "Diario de Huesca", 2,498 rals.

Desde 'l 15 del corrent, lo pago del valor dels efectes timbrats se fa en Cuba en or ó bitllets del Banc Espanyol, computats al 100 per 100, ó sia 200 en bitllets per 100 en or.

En los centros oficiales no s' tenia coneixement encare ahir á la tarde d' una reunió que se suposa tingué lloch en l' Habana fa alguns dias, per varios duenos d' esclaus, y en la qual se creu que la majoria opiná que devia esperarse la publicació de la lley d' abolició pera resoldre lo assumpto.

S' afegeix que onze que no estiguieren conformatos ab l' acort habian ja donat llibertat als negres que posseian.

Secció Oficial

FACULTAT DE DRET

Se suplica en gran manera als alumnos de la Facultat de Dret, Filosofía y Lletres, Medicina, Ciencias y Farmacia, carrera del Notariat, y als de las escolas Normal y d' Inginyers industrials, Náutica y Arquitectura, assistescan puntualment lo dilluns 3 del corrent á las 9 del matí á la plasa de Toros, pera tractar d' un assumpto d' interés comú á tots ells.

Es indispensable lo distintiu de la facultat ó escola pera formar part de la reunió.

La Comissió.

AJUNTAMENT CONSTITUCIONAL DE BARCELONA

Inseguint lo acordat per eix Ajuntament lo dia 14 del corrent, desde 'l dia primer del próximo Novembre quedarán obertas las classes de vespre per adults en los locals de las Escoles Municipals que mes abaix s' expressan.

A fi de regularizar la ensenyansa y ab lo d' obtenir mellors resultats, s' han classificat las Escoles en tres categorías: En las primeras s' ensenyará únicament á llegir y escriure; en las de segona classe, s' ensenyará Gramática y Aritmética, entenentse per la ensenyansa de Gramática lo coneixement mes indispensable de sos elements pera no cometre faltas d' Ortografía á quién si se farán repetits exercicis pràctichs d' escriptura al dictat; y en las de tercera classe ó categoria, se ensenyaran elements de Geometría y Dibuix lineal, elements de Geografia é Historia Universal y d' Espanya, y elements de Física y Química.

Las horas de classe serán diariament de las set á las nou del vespre y no s' farán altres festas que las senyaladas en la lley, finalisant lo curs lo dia 30 d' Abril pròxim, en quina època se cele-

brarán examens al objecte de coneixe lo profit que hagen reportat los alumnos.

Los locals ahont estarán instalats ditas escolas y sa classificació son los següents:

Grupo primer

1.ª categoría. Escola de noys, carrer de Capellans, 9.

2.ª id. Escola de noys, Ronda Sant Pere, 154.

3.ª id. Escola de noys, Agonitzants, edifici convent.

Grupo segon

1.ª categoría. Escola de noys, Amalia, 11.

2.ª id. Escola de noys, Ponent, 44.

3.ª id. Escola de noys, Montjuïch Carme, 5.

Grupo tercer

1.ª categoría. Escola de noys, Riera de S. Joan, baixos del convent.

2.ª id. Escola de noys, Esquirol 1.

3.ª id. Escola de noys, Flassaders, 23.

Grupo quart

1.ª categoría. Escola de noys, Sant Bertran, 14.

2.ª id. Escola de noys, Ronda S. Pau, prop la presó.

3.ª id. Escola de noys, Sant Pau, ex-Galera.

Atesa la situació y condicions especials de las escolas de la Barcelonès y Hostafrancs, se donarà en cada una d' elles ensenyansa pera adults de totas las assignaturas que comprenen las tres referidas categorias; en la del ensanche de Santa Madrona solament de las assignaturas compresas en la primera y segona.

També s' acordá obrir quatre Escoles nocturnas d' adults durant las mateixas horas y días avans expressats en los locals de las Escoles Municipals següents:

Escola de noys de lo carrer de Moncada, 25.

Id. de id. de lo carrer de Sant Sadurní, 1.

Id. id. Elemental Normal, Ronda de Sant Antoni, 91.

Tant las classes d' adultos com las d' adults, serán completament gratuïtas.

Al fer públics eixos acorts, espera aquesta Corporació Municipal que no s' veurán fallidas sus esperances ni serán en vanos esforços pera conseguir que s' propagui gratuitament la instrucció á n' aquelles persones á qui per las ocasions especials no s' hi es possibile adquirirla, sino aprofitant las horas de la nit en què s' donan aqueixas classes.

A fi de que arribi á coneixement dels interessats, se recomana eficacement als pares de familia, als amos de fàbrics y tallers y á tots los que tinguin baix son cuidado personas que necessitin eixa instrucció; que, inspirantse en lo profit que han de reportar los alumnos en lo progrés de las industries y en lo avansament general del pais productiu per lo desarrollo de la instrucció, sa mes sólida base, procurin per quants medis estiguen á son alcans, fomentar l' assistència á ditas classes, cumplint així un dels meus altos preceptes á favor de nostres semblants.

Barcelona 30 d' Octubre de 1879.—L' Arcalde Constitucional, Enrich de Durán.

==

ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS DE BARCELONA

Llista de las cartas, impresos y mostras detinguidas en aqueixa administració principal per falta de franqueig, en lo dia d' ahir.

Número 402. D. Felip Monturiol, Almería.—103. R. Vergés y Freixa. Tortosa.—404. Manel Avila, València.

DEFUNCIONS

desde las 12 del 30 á las 12 31 de Octubre.

Casats, 5.—Viudos, 1.—Solters, 2.—Noys, 2.—Abortos, ».—Casadas, 5.—Viudas, 4.—Solters, 3.—Noyas, 4.

NASCUTS

Varons, 8.—Donas, 14.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

PRIMERIUS 201

Embarcaciones entradas lo dia de ahir
De Marsella, vapor Gijon, ab sigrons y otros efectes.

De Pernambuch, corbeta Isabelita en lastre.
De Liverpool, vapor Puerto Rico, ab carbó.
De Faro, polaca Nueva Ventura, ab garrofes.
Ademés i barcos petits ab varios efectes.

Despatxadas

Pera Sevilla, vapor Guadiana.
Id. Id. vapor Espaliu.
Id. Bilbao, vapor Comerciante.
Id. Tossa, berg. 2.ª Mercedes.
Id. Cadis, goleta italiana Notre Madre.
Id. Liverpoól, vapor inglés Culmore.
Id. Palma, vapor Mallorca.
Ademés 3 barcos petits ab lastre y efectes.

Sortidas

Pera Tarragona vapor norueg Sylpide.
Id. Bilbao vapor Victoria.
Id. Cete vapor Joven Pepe.
Id. Palma vapor Mallorca.

TELEGRAMAS COMERCIALS

Liverpool 30 d' Octubre

Vendas de cotó, 4.000 balas.
Mercat firme y preus en alza.

New-York 29.
Cotó, 11 114.
Or, 100.
Arribos 146.000 balas en 4 días.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 30 DE OCTUBRE DE 1879.
Londres, 90 d. feta, 47'85 per 5 ptas.
Paris, 8 d. vista, 5' 1/2 per 5 ptas.
Marsella, 8 d. vista, 5' 1/2 per 5 ptas.

	8 DIAS VISTA	8 DIAS VISTA	
Albacete . . .	1 1/2 dany.	Málaga . . .	1 1/4 dany.
Alcoy . . .	1 1/2 »	Madrit . . .	1 1/4 »
Alicant . . .	5/8 »	Murcia . . .	5/8 »
Almería . . .	1 1/2 »	Orense . . .	1 1/4 »
Badajos . . .	1 1/2 »	Oviedo . . .	5/8 »
Bilbau . . .	5/8 »	Palm . . .	1/2 »
Búrgos . . .	3/4 »	Palencia . . .	5/8 »
Cádis . . .	3/8 »	Pamplona . . .	3/4 »
Cartagena . . .	1 1/2 »	Reus . . .	3/8 »
Castelló . . .	3/4 »	Salamanca . . .	1 1/2 »
Córdoba . . .	1 1/2 »	San Sebastiá . . .	1/2 »
Corunya . . .	3/4 »	Santander . . .	1/2 »
Figueras . . .	5/8 »	Santiago . . .	3/4 »
Girona . . .	5/8 »	Saragossa . . .	1/2 »
Granada . . .	3/4 »	Sevilla . . .	1/4 »
Hosca . . .	3/4 »	Tarragona . . .	3/8 »
Jeres . . .	1 1/2 »	Tortosa . . .	3/4 »
Logronyo . . .	3/4 »	Valencia . . .	1/4 »
Lorca . . .	1 1/2 »	Valladolit . . .	3/4 »
Lugo . . .	1 1/4 »	Vigo . . .	3/4 »
Lleyda . . .	5/8 »	Vitoria . . .	5/8 »

EFFECTES PÚBLICHS.

Tit, al port. del deute cons. int. 15'30 d. 15'32 1/2 p.
Id. id. esterior ém. tot. 16'25 d. 16'30 p.
Id. id amortisable interior, 36'35 d. 36'50 p.
Ob. del Estat pera sub. fer.-car. 31'50 d. 31'65 p.
Id. del Banch y del Tresor, serie int. 97'65 d. 97'85 p.
Id. id. esterior, 97'75 d. 98' p.

Id. Tresor sobre prod. de Aduanas 96'10 d. 96'25 p.
Cédulas del Banch hipotec. de Espanya, 95' d. 95'50 d.
Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª serie, 92'70 d. 93' p.
Accions Banch Hispano Colonial, 116'25 d. 116'35 p.
Ob. ig. Banch Hispano Colonial, 98' d. 98'25 p.
Id. del Tresor Isla de Cuba, 82'50 d. 83' p.
Bitllets de calderilla, serie B. y C., 98'25 d. 98'50 p.

ACCIONS

Banch de Barcelona, 142'25 d. 142'75 p.
Societat Catalana General de Crédit, 112' d. 112'50 p.
Societat de Crédit Mercantil, 35'20 d. 35'40 p.
Propagadora del Gas, Op. 116'
Real Comp. de Canalización del Ebro, 11'75 d. 12' p.
Ferro-carril de B. à Fransa, 91'35 p. 91'65
Id. Tarragá Martorell y Barcelona 115'50 d. 116' p.
Id. Nort d' Espanya, 49'75 50'25
Id Alm à Val y Tarragona 84' 84'25

OBLIGACIONS
Empréstit Municipal, 101' d. 101'25 p.
Id. id. cédulas hipotecarias, 101'75 102'
Id Provincial, 104'50 d. 105' p.
Ferro-carril de Barc. à Saragossa, 92'85 d. 93'10 p.
Id. id. —Série A.—54'50 d. 52' p.
Id. id. —Série B.—53' d. 53'50 p.
Fer.-car. Tarragá Barc. y Fransa, 105'75 d. 106'25 p.
Id. Tarragona à Martorell y Barcelona y de Barcelona à Girona, 103'85 d. 104'15 p.
Id. Barc. à Fransa per Figueras, 59'25 d. 59'50 p.
Id. Minas S. Joan de las Abadesas, 89'25 d. 89'50 p.
Id. Grau de Valencia à Almansa, 46'75 d. 47' p.
Id. Córdoa à Málaga, 56'25 d. 56'50 p.
Id. Medina del Campo à Samora y de Orense à Vigo 22'25 d. 22'65 p.
Aigues subterràneas del Llobregat 78' 79'
Tranvia de Barcelona à Sarrià, 89' 89'50.
Tranvia de Valencia al Grao y Cabanal, Op. 94'
Canal de Urgel, 37'25 37'60

BOLSI

Segons nota de la casa Espinach.

Durant lo dia 15'32 1/2 operacions.
Quedá á las 10 de la nit 15'32 1/2 paper.

ANUNCIS

Tractat d' Higiene Bucal

per lo professor dentista

D. Joseph Bau Martinez

Útil á las personas qu' han de parlar en públich, é indispensable á quants pateixen de la boca.

Se ven á 1 pta. en totas las llibrerías.

HABITACIONS AMOBLADAS

EN LA CASA DE LA

Senyoreta Poch

20, carrer de la Chausée d'Antin, 20
PARIS

S' hi menja á la espanyola, á la catalana
y á la francesa

Se parla castellá.—Se parla catalá

SUBMERCIO de las VINYAS

atacadas ó amenassadas

PER LA

PHILOXERA

La casa Hermann-Lachapelle (successors de J. Boulet y Comp.º), te á la disposició dels propietaris de vinyas y viticultors 150 bombas y máquinas de vapor, dispostas especialment per la submersió de las vinyas.—Envia prospectes de franch, dirijintse faubourg Poissonnière, 124.—Paris.

JOSEPH

Se'n atmeten
per aquest diari

PASSATJE-CRÉDIT, 1

CENTRO
DE
ANUNCIS

BARRIL

y per tots
los de Barcelona

BARCELONA

BRANDRETH

PÍNDOLAS VEGETALS UNIVERSALS

TINGA'S PRESENT QUE LAS PÍNDOLAS DE BRANDRETH remouhen la causa de las malaltias, las quals s'insinuan per tot allá hont existeix la mes petita corrupció en lo cos. A voltas la materia corrompuda's converteix en vapors ó gasos y afecta als nervis y al cervell.

Es un fet molt notable que'l consum d' eixas píndolas es extraordinariament superior al de altres píndolas similars, deventse això á que se les recomanen mútuament aixis los individuos com las famílias. Aquest apreci que's fa de las Píndolas de Brandreth ha aixamplat l' àmbit en que's reconeix la seva utilitat: no sembla sino que'l recomanarlas es una obligació contreta envers los demés per totas aquellas personas que per elles mateixas han experimentat las seves virtuts. Lo valor medicinal de ditas píndolas está reconegut per uns 10.000 metges que las emplean diariament en l' exercici de la seva professió. Las Juntas de Sanitat las han recomanades també publicament. Lo seu ús prevé y cura las malaltias, expellint las impuresas de la sanch pels òrgans del estómach y dels intestins. Lo seu propietari posseeix molts testimonis que acreditan la seva eficacia en cassos de constipació, en que després d' emplearse per espay de 20 anys variis medicaments ó medis mecánichs, s' han usat las Píndolas de Brandreth lograntse ab ellas una curació radical. Las malaltias biliosas, las erissipel-las y las afecions de la pell, la diabetes y fins la malaltia dels ronyons se curan ab ditas píndolas sense cap mena de dubte (vegi's lo cas de Van Wart), aixis com lo reumatisme tant crònic com agut. En lo reumatisme inflamatori 'ls seus efectes son en realitat maravellosos. Lo qui las prova una vegada, no pot menos de creure per complert en la seva eficacia. Curan també la dispensisia, las indigestions, lo mal de cap y las alteracions del fetje y del vas, las malaltias verminosas, destruïnt tota classe de cuchs, la mala olor del alé, la diarrea, la dissenteria, los refradats, la tos, las afecions de la garganta, lo catarro ó fluxió epidémica, totas las afecions intestinals, tals com ventositats, indigestions agudas, cólicos, espasmes y l' cólera morbo, la febre groga, la escarlatina y l' tifus. Curan per últim, la paràlisis intermitent y també la continua de las camas, encara que's hagi hagut d' anar ab crosas per espay de 17 anys. (Vegi's la carta del cónsul Graham). Millers d' impedits han recobrat l' us dels seus membres tan sols prenent mitja dotzena de dòssis de Píndolas de Brandreth.

Mos agents únichs en tota Espanya senyors Alomar y Uriach, carrer de Moncada, número 20, Barcelona.

Se ven en totas las farmàcias y droguerías del Regne

TOS

AMBARINA VEHIL

Essent avuy los únichs possessors del verdader y pur LIQUIT AMBAR y habent pogut conseguir sa associació ab los principals calmants que ab tant bon èxit usa la ciencia, no titubejém en asegurar ser nostra PASTILLA PECTORAL AMBARINA la mellor pera la curació de la TOS PULMONAR, ferina, la sequedad de las fauces y gargamella y demés enfermetats de las vías respiratorias. Se ven en la Farmacia Vehil, Vidrieria, 2 y 4, Barcelona, y en las principals d' Espanya, Amèrica y Portugal.

Indicacions dels MEDICAMENTS mes demandats al

Professor Caballer M. de Bernardini

Inyecció Balsámica-Profiláctica, que cura prodigiosament las gonorreas (purgacions) ó fluxos blanxs, etc. Preu 6 pessetas estuix complert, y 5 pessetas mes petit.

Rob anti-sifilitich, depuratiu yodurat, eminent remey pera purificar tots los humors herpétichs, corrossius y contagiosos. Preu de la botella ab sa instrucció, 8 pts.

Pastillas Pectorals de l' Ermita, pera curar en pochs dias la tos, per crònica primer grau, angina, croup y demés enfermetats de la gargamella y pit. Preu d' una capsula gran 2 y 1/2 pessetas. Capsa peita i pesseta.

Tintura doble de la prodigiosa planta Artemisia Absinthium, anti-colérica, febrifuga, aperitiva digestiva, útil pera arreglar los desordres mensuals de las seyoras, etc. Preu una pesseta.

Pindolas de Salud, tónicas, purgativas, aperitivas digestivas, molt útils pera donar vigor al organisme debilitat per abusos ó plahers.

Polvos anti-escubòtichs odontalgichs que destruyen las càries y netejan la dentadura higienicamente

Depòsit general, Salvador Alsina, Passatje del Crèdit, 4

NO HI HA CAP CLASSE DE PEDRA QUE 'S PUGUE COMPARAR AB LA **PEDRA D' ALICANT** DE LAS MELLORS PEDRERAS:

no pren humitat; es fàcil de treballar y no s' corca

Se ven, posada al peu de l' obra dintre 'l casco de la ciutat antiga, al preu de 19 DUROS lo metro cúbich, ó sia prop de 2 y 3/4 RALS lo pam toba, 2.ª classe
24 DUROS   »   »   »   3 y 1/2 RALS   »   toba fina de 1.ª
26 DUROS   »   »   »   3 y 3/4 RALS   »   sup^r impermeable

En pessas majors de mitj metro cúbich hi haurà augment per carromato. En partidas grans no s' augmentarà res per aquest concepte, si las pedras grossas no escedeixen del 10 per 100 en mida del total demandat, excepte cuan hi haigi BLOKS de mes de 2 metros cúbichs per quals pessas se farà un preu convencional.

Per mes detalls, dirigir-se carrer de Cristina, n.º 3.

AYGUA DE MONDARÍZ

ESPECIALÍSSIMA PER LAS ENFERMETATS DEL FETJE

Recomenada al propi temps per la inapetencia, digestions, gastralgia, vomits nerviosos, diarrea crònica, vejiga, gota. Asma, sarna, brians inveterats de forma seca.

Unichs agents: Señors fills de Vidal y Ribas.—Deposit central: Farmacia de Vahil, Vidrieria, 2 y 4, Barcelona y en las principals farmacias.

FERRO DIALISAT CASES

Recomenat per la classe médica contra la anèmia, clorosis, estenuassió, debilitat, leucorrhea, etc. Aventatja 'ls demés preparats de ferro per no tenir olor, sabor ni ennegrir jamay las dents, sent tollerat per los ventrells mes delicats. Sustitueix ab ventatja al Ferro Bravais.

Al por major. Farmacia de Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona. Al detall en casi totes las farmacias.—Preu 3 pesetas pot.

L' AURENETA,

REVISTA CATALANA

QUE 'S PUBLICA Á BUENOS AIRES TOTS LOS DIUMENJES

Unich punt en Catalunya hont s' admeten suscripcions

TEIXIDÓ Y PARERA

6, Pl. 6.—Barcelona

CONFERENCE DE MATE MÀNTICAS MONTESSION, 7, 1.ER

PISSARRAS ARTIFICIALS

ECONÓMICAS

SISTEMA FATJÓ

privilegiadas en Espanya y lo estranger

Ditas pissarras son mes baratas que las naturals ó de pedra, y tenen sobre aquestas la vantatje de ser mes lleujeras, ocupan menos puesto y alcansen major duració puig que ja no's trenca.

N' hi ha de dues classes: llises ó en negre y ab quadrícules ó pautas, á propòsit per apendre lo dibuix, la lectura, escritura y altres materias de primera ensenyansa.

Lo piassrí ordinari pinta en aquestas pissarras ab major suavitat que 'n las naturals. Pera unes y altres se recomana, no obstant, 'l llapis especial del autor, per ser menos dur, produheix los trassats ó ratllas mes visibles ó de major blancura y reunir millor condicions pera l' ensenyansa.

Una pissarra en negre val... 40 cénts de pta.

»   ab pauta... 50   »   »

Una caixeta de llapis conte-

nint 50 barretas. . . . 50   »   »

A por major, desquents proporcionats á la importancia de las demandas.

Pera mes pormenors demanintse prospectes.—Pere Fatjó y Bertran.=Carrer de Tallers, número 53, Barcelona.

Escudillers, 5, 7 y 9

Los anuncis per aquest diari, per los altres de Barcelona, Madrid y demés províncies d'Espanya, Ameriga y Esterior, se podrán portar á aquell Centro ahont s' hi trobarán grans ventajas.

La Restauració Teocrática

Progressos y decadencia
del catolicisme en Espanya desde l'
sige xv hasta nostres dias

per
FERNANDO GARRIDO

Un tomo de 256 páginas, 8 rals.—
Llibrería de Manero, Lleona 13, y de-
més de la capital.— Las demandas al
autor, Lauria, 82, BARCELONA.

GRAN FÁBRICA DE TELAS METAL-LICAS

D' AVERLY, MONTAUT Y GARCÍA
SARAGOSSA

Depòsits de pedras de La Ferté y de la Dordonya.— Cedassos pera passar farinas.
— Aparatos moderns pera fàbricas y molins.

GUANO-ESTRUCH

Estació Agronómica de Valencia, en comparació d' altres Guanos, inclos lo del Perú.— Dirigirse als
Sres. ANDRES ESTRUCH y COMPANYIA, Ronda de San Pere, 176, ó á sos representants en las principals
poblacions agrícolas.

premiat en dotze exposicions nacionals y es-
tranjeras; y analizat per reputats químichs.
Aqueix guano es lo que va donar mellors re-
sultats en las proves pràcticas fetas per la
Sres. ANDRES ESTRUCH y COMPANYIA, Ronda de San Pere, 176, ó á sos representants en las principals

SECCIÓN TELEGRÁFICA

Telégramas DE LA PREMPSA ESTRANGERA

Berlin, 28.—Lo Landtag prussiá ha si-
gut obert avuy per l' emperador Guillem
en persona.

L' emperador, en lo discurs del trono,
diu que s' han fet alguns convenis per la
compra de varios ferro-carrils per l' es-
tat, quals convenis serán sotmesos á la
aprobació del Parlament. Després de fer
referencia á varias altres reformas, ha
manifestat l' esperansa de que continua-
ria mantenintse la pau en l' interior com
á l' estranger.

Londres 29.—Lo «Daily Telegraph»
anuncia que ahir se rebéren á Londres
varios telegramas particulars donant de-
tails sobre la captura del «Huascar». Un
d' aquests telegramas anuncia que ha
sigut morta tota la tripulació.

Lo «Huascar» fou capturat per l' «Al-
mirante Cochrane» y per un altre acor-
sat xileno, que posaren al navío peruvíá
entre dos fochs y l' obligaren á rendirse.
Han resultat ab averías serias tres altres
barcos xilenos.

Lo general Roberts diu de Cabul ab
fecha 26 octubre!

Los viures arriban en abundancia; es-
perém que l' 15 novembre haurem pogut
recullir víures per 5 mesos y un abrich
per l' exèrcit anglés; las tropas indias co-
mensan á aixecar barracas.

Alexandria 29.—Los acreedors del go-
bern egipci, s' han apoderat de la qu' s'
coneix ab lo nom de «segona agulla de
Cleopatra», que estava destinada als Es-
tats-Units, ahont debia enviarse dintre
poch.

Roma 29.—Lo comitè de l' «Italia ir-
redenta» ha enviat á Garibaldi un exem-
plar del folleto «Pro Patria». Lo general
ha respost ab un telegrama en que hi
figura aquest passatje;

«Se parla de pau y d' amistat ab l' Aus-

tria. La pau, sigui, ja que no tenim lo
valor d' expulsarla enteramente d' Italia.
Pero l' amistat per l' Austria seria á al
vegada un sacrilegi y una mentida.»

Berlin 30.—Los diaris consideran que
lo discurs del trono està faltat de color.
L' anunci d' un nou emprestit pera cu-
brir lo déficit no aixeca cap protesta, ni
entre l's órgans de l' oposició.

Se fá notar que l' emperador no ha fet
alusió á las qüestions de política estran-
jera, mes que en lo párrafo en que diu
«que lo período legislatiu que 's comensa
deura també favorir la pau en l' interior.»
La paraula també sembla que significa
que també 's mantindrà la pau en l' exte-
rior. Los diaris oficiosos pretenen, ade-
més, que l's assumptos estrangers no
deuen estar exposats ó tractats en altre
lloc mes que en lo Reichstag alemany.

Ahir s' efectua la fusió dels neo-conser-
vadors y dels antich conservadors.

Extracte de telegramas

Madrit, 28.—Los constitucionals inter-
pelarán al govern sobre lo del Banch
Hispano-Colonial.

(El Diluvio.)

Madrit, 30.—L' Ebro decreix. La hor-
ta està del tot inundada.

Lo riu Almanzor ha inundat á Vera
(Almeria). Hi ha cauces qu' han pres 300
metros d' extensió. S' han inundat las mi-
nas de ferro y plata y s' han perdut mi-
nerals per valor de 100,000 duros. Se
han ofegat 21 personas. Han desaparecut
30 cases.

Novas notícies diuen que l' Ebro y el
Segre creixen de nou.

En lo consell de ministres s' ha acor-
dat reconstruir lo pont de Sarinyena, se
ha aprobat lo projecte de lley sobre la
esclavitut y s' han acceptat las condicions
per prorrogar lo plazo de la rescisió del
contracte ab lo Banch Hispano-Colo-
nila.

S' ha desbordat lo riu Mijares. Se temen
desgracias en Castelló.

Paris 29.—D. Carlos anirá á Ingla-
terra.

Paris, 30.—S' ha anulat la deliberació
y l' vot del consell general del Sena so-
bre l' amnistía.

Han sigut destituïts 22 alcaldes de la
Vendée, y 4 de Tarn y del Garona per
haber pres part en manifestacions faccio-
sas.

Telégramas particulars DEL DIARI CATALÀ

Madrit 28, (*)—En lo Concill del di-
jous vinent se resoldrà lo que deu acor-
darse respecte la rescisió del contracte
del Gobern ab lo Banch Hispano-Colo-
nial.

Lo diumenge lo rey retornará.

Hi ha hagut grans temporals en Sevi-
lla, Málaga y Cádis.

Madrit 30, (*)—S' atribueix importan-
cia al Concill d' ayuy. Se llegirán los
projectes de lley de l' abolició de l' escla-
vitut y la rescisió del contracte ab lo
Banch-Hispano-Colonial.

Diumenge se reunirá la minoría consti-
tucional.

Madrit 31, á las 6'50 de la tarde.—Lo
dia 4 se llegirá en lo Senat lo projecte de
lley d' abolició de l' esclavitut.

Es inexacte que hi haje desidencias en-
tre l's ministres respecte eixa qüestió.

Se confirma que Romero Robledo se
oposará á l' abolició de l' esclavitut.

Los diputats cubans insisteixen en que
se resolguin las qüestions arancelarias.

Dema arriba l' rey.

Madrit 31, á las 9'30 vespre.— Se diu
que l's centralistas se adhereixen á la ma-
joría.

Ha arribat lo general Quesada, confe-
renciant llargament ab lo general Martí-
nez Campos.

Consolidat, 15'37.

(*) Rebut ab notable retràs á causa de l' in-
terrupció de la línia telegràfica ocasionada per lo
temporal.

TIPOGRAFÍA «LA ACADEMIA»